Kwaliteit

Onder ‘Kwaliteit’ tref je per land de eisen die men stelt aan kwaliteitsborging ten aanzien van loopbaanondersteuning. Hierbij wordt inzicht gegeven in de procedures die de landen doorlopen op de kwaliteit te borgen, maar denk ook aan coördinatie, monitoring, kwalificaties en kwaliteitskaders.

Hieronder vind je informatie over de volgende landen: Bulgarije, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, IJsland, Kroatië, Litouwen, Malta, Noord-Ierland, Noorwegen, Oostenrijk, Schotland, Spanje, Vlaanderen en Zweden.

Laatst bijgewerkt: december 2023

Bulgarije

Om de kwaliteit van loopbaanondersteuning te waarborgen zijn twee directies van het Ministerie van Onderwijs en wetenschap verantwoordelijk. Deze directies monitoren loopbaanondersteuning gericht op het onderwijs en specifiek is er ook focus op wat universiteiten aanbieden op het gebied van loopbaanondersteuning. Daarnaast is het Nationaal Agentschap voor Beroepsonderwijs (NAVET) verantwoordelijk voor de kwaliteit van informatiecentra. Deze kwaliteit meten zij door middel van tussentijdse evaluaties tijdens het proces van implementatie, ex-post controle en interne controle met behulp van zelf-assessments.

Cyprus

De Cypriotische openbare diensten voor arbeidsvoorziening hebben geen kwaliteitsstandaarden uitgebracht voor loopbaandiensten. Loopbaanadviseurs in de onderwijssector moeten wel gekwalificeerd zijn. Voor meer informatie hierover zie ‘Professionalisering’.

Denemarken

De Deense vereniging ‘The Joint Council for Associations for Educational and Vocational Guidance’ (*Fællesrådet for foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, FUE)* heeft in Denemarken 'Principles for Ethics in Educational and Vocational Guidance’ geschreven. Alle

Deense loopbaanbegeleiders die lid zijn van een Deense vereniging voor loopbaanbegeleiding worden gestimuleerd om volgens deze ethische principes te werken. FUE was de Deense overkoepelende organisatie voor verenigingen voor loopbaanbegeleiding, maar is opgeheven in 2012.

Duitsland

De kwaliteit van loopbaanondersteuning wordt beschermd door verschillende kwaliteitseisen waaraan men moet voldoen. Het concrete design van kwaliteitseisen is afhankelijk van de aanbieder van de begeleiding. Zo vallen sommige aanbieders onder de nationale standaarden (National Guidance Forum) en andere weer onder de regionale certificering systemen.

Het National Guidance Forum benadrukt het belang van het blijvend werken aan de kwaliteit van begeleiding, maar spreekt zich ook uit over het belang van kennisdeling. Het forum heeft een kwaliteitskader ontwikkeld voor begeleiding (BeQU- Beratungsqualität). Dit kader bevat een compleet competentie profiel en informatie over kwaliteitsbevordering in de publieke en private sector.

De kwaliteitseisen richten zich op vijf thema's:

1. algemene beginselen

2. begeleidingscompetenties en professionalisering

3. proces standaarden

4. organisatie standaarden

5. maatschappelijke context

Engeland

Informatie volgt.

Estland

Het merendeel van de Estse loopbaanbegeleiders werken in de publieke arbeidsvoorziening, in onderwijsinstellingen of in bedrijven. Op nationaal niveau is de rol van loopbaanbegeleider uitgewerkt in de beroepskwalificatienorm: om mensen te helpen met hun carrière ontwikkeling

en hen te ondersteunen in het maken van keuzes in hun carrière, baan, training en onderwijs gedurende hun gehele leven.

Er is geen academische kwalificatie beschikbaar voor loopbaanbegeleiders. De meeste hebben echter een diploma in hoger onderwijs op het gebied van sociale of onderwijswetenschappen, zoals psychologie, economie of pedagogiek. Het beroepskwalificatiesysteem – een systeem voor het toekennen van beroepskwalificaties en het beroepsregister – is echter opgezet om professionele ontwikkeling van loopbaanbegeleiders te garanderen.

In mei 2014 publiceerde de Association of Estonian Career Counsellors de Code of Ethics for Career Guidance.

Finland

The Good Guidance Criteria (*Hyvän ohjauksen kriteerit*) zijn een aanbeveling die gemaakt is om de kwaliteit van begeleiding in het basisonderwijs, algemeen hoger secundair onderwijs en beroepsonderwijs te ontwikkelen en te waarborgen. Het doel van de nationale criteria is om gelijke en toegankelijke loopbaanbegeleiding te garanderen voor kinderen en jongeren, ongeacht waar ze wonen en wat hun omstandigheden zijn. De criteria zijn in de eerste plaats bedoeld als een dagelijkse tool voor loopbaanbegeleiders en docenten om zo goede loopbaanbegeleiding te garanderen op alle onderwijsniveaus.

Omtrent ethische richtlijnen is er voor de loopbaanprofessionals op een onderwijsinstelling een pedagogische vereniging, de Finse Vereniging van loopbaanadviseurs (*SOPO*). SOPO publiceerde in 2009 ethische richtlijnen voor correct professioneel gedrag van begeleidingsadviseurs. Deze richtlijnen zijn in 2021 geüpdatet. Voor de psychologen op de arbeidsbureaus is er de Finse Psychologie Vereniging (*Psykologilitto*) met hun eigen ethische richtlijnen.

Frankrijk

In Frankrijk is er geen specifieke regelgeving omtrent kwaliteitseisen van loopbaanbegeleiding. Om de kwaliteit van de begeleiding te waarborgen evalueert men de dienstverlening om deze vervolgens te verbeteren. Een andere maatregel die men neemt betreft de professionalisering van loopbaanbegeleiders (zie 'Professionalisering'). Om de een bepaalde mate van kwaliteit van loopbaanbegeleiding te verzekeren wordt met labels gewerkt.

Qualéduc is bijvoorbeeld een tool ontwikkeld door het Ministerie van Onderwijs. De tool helpt organisaties en toezichthouders om de kwaliteit van loopbaanbegeleiding te vergroten. Het uitgangspunt van de tool is continue verbetering.

Griekenland

Informatie volgt.

Hongarije

Op dit moment zijn er geen eenduidige ethische richtlijnen voor loopbaanprofessionals, maar de eerste stappen worden gezet om zo'n protocol te ontwikkelen. Er zijn wel masterprogramma's die mensen opleiden tot loopbaanprofessional (zie 'Professionalisering').

Ierland

Er zijn kwaliteitsnormen en accreditatiesystemen geïmplementeerd om de kwaliteit van de begeleidingsdiensten te waarborgen.

Zo zorgt *Quality and Qualifications Ireland (https://www.qqi.ie/)* ervoor dat de kwaliteit van onderwijs- en opleidingsprogramma's gewaarborgd wordt. Voor de *Adult Education Guidance Services* geldt bovendien dat tweemaal per jaar een rapport moet worden geschreven aan het ministerie van Onderwijs.

Ijsland

Loopbaanprofessionals moeten een vergunning hebben van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur om hun beroep uit te oefenen. Om een dergelijke vergunning te krijgen, moeten zij in het bezit zijn van een masterdiploma in loopbaanbegeleiding van een erkende universiteit in IJsland of in het buitenland (zie 'Professionalisering'). Bijna alle adviseurs zijn lid van de IJslandse Vereniging voor Onderwijs- en Beroepskeuzebegeleiding. Deze vereniging behartigt de belangen van adviseurs, verbetert de onderwijs- en beroepskeuzebegeleiding, bevordert het professionele werk van adviseurs en onderzoek op het gebied van loopbaanondersteuning, en werkt internationaal samen. Op het ogenblik kent de vereniging ongeveer 250 personen leden.

De IJslandse Vereniging voor Onderwijs- en Beroepskeuzebegeleiding heeft zijn eigen ethische richtlijn ontwikkeld.

Italië

Hoewel er geen nationale accreditatie bestaat voor begeleiders, zijn er wel richtlijnen:

- Kwaliteitsnormen voor levenslange begeleiding (2014): definiëren minimale competenties en kwaliteitscriteria.

- Professionele standaarden en functies zijn opgenomen in de ATLAS van Beroepen en Kwalificaties:

- Monitoring via het Nationaal Instituut voor Analyse van het Overheidsbeleid (INAPP) (zie onderzoek)

Kroatië

De nationale strategie voor levenslange loopbaanontwikkeling voor de periode 2016-2020 (*Strategija Cjeloživotnog Profesionalnog Usmjeravanja I Razvoja Karijere U Republici Hrvatskoj 2016-2020*) schetst verschillende principes die de basis vormen voor de uitvoering van levenslange loopbaanondersteuning in Kroatië: onafhankelijkheid, onpartijdigheid, gelijke kansen, beschikbaarheid, toegankelijkheid en gegevensbescherming.

Letland

Informatie volgt.

Litouwen

In 2008 zijn ethische principes, richtlijnen en beroepsbeschrijvingen voor loopbaanprofessionals in het algemeen onderwijs en het beroepsonderwijs ontwikkeld. De standaarden die professionals gebruiken zijn: validiteit, beroepsimago, respect, objectiviteit en relevantie. De ethische principes in loopbaanbegeleiding maken deel uit van de kwalificatienorm voor loopbaanspecialisten, die werd opgesteld in het kader van het ESF-project uit 2008 '*Designing and development of the national career guidance system'*.

Instellingen voor hoger onderwijs volgen een raamwerk voor de kwaliteitsgarantie van carrière management diensten voor studenten (*Studentų karjeros valdymo paslaugų srities kokybėsgairės*) uit 2012. Het raamwerk omvat principes om de kwaliteit van

loopbaanbegeleiding te waarborgen, waaronder hulpmiddelen, professionals en de ethische gedragscode.

Luxemburg

Er is een nationaal referentiekader voor educatieve en beroepsgerichte begeleiding dat minimale normen vastlegt die door middelbare scholen moeten worden gerespecteerd tijdens de uitvoering van loopbaanbegeleiding. Dit referentiekader zorgt ervoor dat de begeleiding consistent en van hoge kwaliteit is, en dat alle burgers toegang hebben tot effectieve en betrouwbare begeleidingsdiensten. Het kader omvat richtlijnen voor de training en professionalisering van begeleiders, evenals criteria voor de evaluatie en verbetering van begeleidingsdiensten.

Dit referentiekader is hier te vinden, in het Frans, Duits en Engels.

Malta

De onderwijsdienst van de overheid monitort loopbaandiensten binnen de State Colleges. Jobsplus voert continue checks uit op de kwaliteit van haar adviseurs. De Malta Career Guidance Association en de National School Support Service houdt toezicht op de kwaliteit van het werk rondom loopbaanondersteuning.

Montenegro

Informatie volgt.

Nederland

Het gebrek aan een specifieke bachelor- of masteropleiding voor loopbaanprofessionals heeft te maken met het feit dat het beroep van loopbaanprofessional niet wettelijk geformaliseerd zijn. Het gebrek aan een specifieke bachelor- of masteropleiding voor loopbaanprofessionals heeft te maken met het feit dat het beroep van loopbaanprofessional niet wettelijk geformaliseerd zijn. Daarom registeren de meeste loopbaanprofessionals zichzelf in het beroepsregister van Noloc: de grootste beroepsvereniging in Nederland voor loopbaanprofessionals en jobcoaches met ongeveer 3600 leden. Als een loopbaanprofessional lid is van Noloc is hij verplicht de Noloc-gedragscode na te leven. Het Reglement voor Klachtenbehandeling regelt de wijze waarop

eventuele klachten rondom de Gedragscode van Noloc worden behandeld.

Voor de mensen die werken bij het UWV geldt een gedragscode. De kernwaarden zijn ‘respect’, ‘openheid’, ‘eigen verantwoordelijkheid’ en ‘professionaliteit’.

Noord-Ierland

Onderdeel van de strategie voor loopbaanonderwijs en loopbaanondersteuning uit (*Preparing for Success 2015-20*) is de ontwikkeling van een kwaliteitszekerheidsraamwerk met een systeem om hoofdpunten van loopbaanonderwijs en loopbaanondersteuning te monitoren.

De Northern Ireland Careers Service gebruikt op dit moment een internationaal erkende matrix standaard om de kwaliteit te beoordelen.

Loopbaanonderwijs wordt ook extern beoordeeld door de Education and Training Inspectorate als onderdeel de onderwijsinspectie.

Noord-Macedonië

Informatie volgt.

Noorwegen

Skills Norway had de verantwoordelijkheid om een nationaal kwaliteitskader voor loopbaanbegeleiding te ontwikkelen. In 2020 hebben verschillende werkgroepen met onderzoekers, praktijkprofessionals en beleidsmakers het nationaal kwaliteitskader ontwikkeld. De nauwe band tussen onderzoeks- en ontwikkelingswerk in Noorwegen komt voort uit het Noorse model vanuit samenwerkingsdriehoek: de sociale partners, overheid en onderzoeksgemeenschap werken samen om overheidsbeleid te vormen. De ontwikkeling van het nationale kwaliteitskader voor loopbaanbegeleiding is onderdeel van de ontwikkeling van een alomvattend systeem voor levenslange loopbaanbegeleiding. In 2022 is het kwaliteitskader naar het Engels vertaald.

Oostenrijk

Er is nog geen nationale vereniging van loopbaanbegeleiders in Oostenrijk.

Polen

Informatie volgt.

Portugal

Informatie volgt.

Roemenië

Sinds 2004 zijn er pogingen ondernomen om een ethische code voor loopbaanbegeleiders in te voeren, maar deze werden belemmerd door de verdeling van begeleiders over verschillende diensten met eigen wetgeving. De Vereniging van Roemeense Begeleiders (ACROM) heeft een ethische code opgesteld waaraan haar leden zich moeten houden, ongeacht hun werkplek. Veel loopbaanbegeleiders hebben een achtergrond in psychologie en volgen de ethische code van hun vak.

Schotland

In Schotland moeten alle loopbaanbegeleiders op scholen en in de centra voldoen aan dezelfde kwalificaties (zie 'Professionalisering'). En moeten zij voldoen aan een Code of Ethics.

Doordat het personeel van Skills Development Scotland (SDS) dat werkt in de scholen en de SDS centra dezelfde kwalificaties hebben kunnen zijn elkaar gemakkelijk aanvullen en werkzaamheden van elkaar overnemen mocht dat nodig zijn. Zij werken onder meer nauw met elkaar samen om ‘warme overdracht’ tussen cliënten te kunnen garanderen.

SDS doet veel aan monitoring van het aanbod. Zo is er een special evaluatie en researchteam. Alle jonge mensen worden jaarlijks bevraagd over de services (zowel individueel als algemeen aanbod). Ook hebben alle SDS-centra iPads waar mensen de service kunnen beoordelen. En extra research en evaluatie wordt gekoppeld aan deelnemers die een ‘zwaardere’ vorm van coaching hebben gebruikt.

Servië

De ethische richtlijnen voor loopbaanbegeleiders zijn in 2025 ontwikkeld door een sectoroverstijgende werkgroep die zich richt op het verbeteren van de kwaliteit van loopbaanondersteuning. Deze principes zijn opgesteld om de professionaliteit van de dienstverlening te waarborgen en loopbaanbegeleiders te ondersteunen in hun dagelijkse praktijk. De richtlijnen omvatten drie hoofdgebieden: het werken met cliënten, verantwoord professioneel handelen en betrokkenheid bij de samenleving.

Slovenië

Op algemeen niveau vormen de ethische standaarden van IAEVG de basis voor loopbaanbegeleiding in Slovenië. Daarnaast hanteert de Sloveense Dienst voor Werkgelegenheid een eigen gedragscode met nadruk op professionaliteit, integriteit en gegevensbescherming.

Voor scholen zijn er specifieke richtlijnen voor schoolbegeleidingsdiensten in het primair en voortgezet onderwijs. Deze definiëren schoolbegeleiding als een interdisciplinair professioneel team dat samenwerkt met interne en externe partners. De basisprincipes zijn professionaliteit, autonomie, samenwerking, flexibiliteit en focus op actuele behoeften en optimale ontwikkeling van leerlingen en studenten. Het Nationaal Onderwijsinstituut werkt momenteel aan een herziening van deze richtlijnen.

Slowakije

In 2019 werd voor het eerst in Slowakije een kwaliteitsstandaard voor loopbaanbegeleiding en –advies ontwikkeld door de Vereniging voor Loopbaanbegeleiding en Loopbaanontwikkeling. Sinds 2020 hebben aanbieders van loopbaanbegeleiding de mogelijkheid om een certificerings- en mentortraject te doorlopen binnen deze nieuwe kwaliteitsstandaard, om zo erkende aanbieders van loopbaanbegeleiding te worden.

Spanje

Een raamwerk van het werk van een loopbaanbegeleider in het onderwijssysteem wordt momenteel opgezet door verschillende voorschriften opgelegd door het Ministerie van Onderwijs en Beroepsonderwijs via officiële regelgevingen.

Tsjechië

In 2022 heeft het Ministerie van Onderwijs, Jeugd en Sport tijdens een persconferentie de Ethische Code voor Leraren aangenomen. Dit initiatief werd geleid door het Lerarenplatform en betrok vertegenwoordigers van het Ministerie van Onderwijs, de Tsjechische Schoolinspectie, de Vereniging van Decanen van Pedagogische Faculteiten, verenigingen van schooldirecteuren, de Unie van Middelbare Scholen en de Oudervereniging. Deze ethische code is ook van toepassing op onderwijs- en loopbaanbegeleiders die werkzaam zijn in het regionale onderwijs.

Binnen de arbeidsbemiddelingsdiensten volgen loopbaanbegeleiders de Ethische Code voor medewerkers van het Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken. Verschillende verenigingen, die loopbaanbegeleiders samenbrengen, hebben hun eigen ethische codes gepubliceerd op hun websites.

Turkije

Er zijn erkende beroepsstandaarden en kwalificaties ontwikkeld waarmee de competenties van loopbaan- en arbeidsmarktbegeleiders formeel kunnen worden gevalideerd.

Vlaanderen

De Onderwijsinspectie ziet toe op de kwaliteit van leerlingbegeleiding in het secundair onderwijs en bij de centra voor leerlingbegeleiding en op de loopbaanbegeleiding die centra voor volwasseneneducatie bieden. Voor leerlingbegeleiding is een raamwerk ontwikkeld: *Ontwikkelingsschalen voor kwaliteitsgebied leerlingbegeleiding*.

Het hoger onderwijs heeft haar eigen kwaliteitssysteem waar intern op wordt toegezien. Hierin worden onder andere feedback van studenten en medewerkerevaluaties in meegenomen. De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) beoordeelt de kwaliteitszorg die het hoger onderwijs levert.

De loopbaancentra worden continu gemonitord door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Belangrijk onderdeel daarvan is ook de klant- en medewerkerstevredenheid. De VDAB organiseert tevens professionaliseringsbijeenkomsten en trainingen voor docenten.

Wales

Informatie volgt.

Wallonië

Informatie volgt.

Zweden

De Zweedse vereniging van loopbaanbegeleiders (*Sveriges Vägledarförening*) heeft een ethische verklaring ontwikkeld ter ondersteuning van loopbaanbegeleiders en mensen die loopbaanbegeleiding nodig hebben. De ethische richtlijnen zijn bedoeld om ethische afwegingen over verschillende dilemma's te ondersteunen.

De nationale vakbond voor docenten (*Lärarnas Riksförbund*) is een vakbond voor gekwalificeerde docenten en loopbaanbegeleiders. Zij hebben ethische beroepsrichtlijnen ontwikkeld.

Medegefinancierd door de Europese Unie

De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.